

РІДНА ЦЕРКВА

БОЛЕТЕНЬ БРАТЦТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ

UKRAINIAN CHURCH

BULLETIN OF THE UKRAINIAN CHURCH DEFENCE BROTHERHOOD

ЧИСЛО 3. РІК I, ВІННІПЕГ, МАН., ЖОВТЕНЬ-ГРУДЕНЬ, 1935. WINNIPEG, OCTOBER-DECEMBER 1935. VOL. 1. NO. 3.

Митрополит о. Василь Липківський благословляє акцію оборони Рідної Церкви

Понище наводимо дуже важкий лист Митрополита о. Василя Липківського. Лист цей був написаний ним по прочитанню ним першої брошури п. В. Савітчука п. з. "Догматично-канонічне становище Укр. Греко-Православної Церкви в Канаді". Лист був післаний на адресу о. П. Маєвського.

Жаль тільки, що лист Митрополита не прийшов ще через самотнісний Собором. Колиб делегати Собору знали були думки о. Митрополита, результати Собору булиб цілком відмінні, і нищівного непорозуміння в Церкві не булоб.

"Київ, 8-го липня 1935.

Шановний Отче Петре!

Дякую за папір і особливо за книжечку. З неї я багато освідомив про стан нашої Церкви і в Америці і у нас в Канаді. Запевне все, як у людей і особливо як у нас українців. Багато сумного, хоч такого значимого, в книжечці, але все-ж утишно, що і в нас і в Америці є вірні певні і свідомі, що не дадуть занепасти нашої Церкви і в той траурний мент, коли будівля церкви лежала починається і головню будівник її в умовах волі не ще звільнили себе від рабського духу...

На ваш Собор цей мій лист запевне вже не встигне, але всеж не можу не висловити хоч коротенького тих думок, які вставали в мені, коли я прочитав книжечку. Мені якось чудно, що Українська Автокефальна Церква в Канаді ще й досі приймає собі назву "Греко-Православна". Ще колиб так назвала себе Церква Болгарська або Сербська або й наша давня Українська, що прийняла віру безпосередно від греків тисячу літ тому, це було-б ще зрозуміло. Але-ж і ці

церкви вже давно звільнили себе від офіційної назви "греко-православна", і дають собі просто Болгарською, чи Сербською, чи Українською Прав. Церквою, без додатку "греко", бо вже давно віднали в собі право на рідне вільне життя. Чому-ж Православна Церква в Канаді, що безперечно походить від Української Церкви, що в Європі, і є її молодша сестра, засвоїла собі без згоди й відому своєї старої сестри офіційну назву "греко-православна"? При чому тут греки?

Коли вона це зробила за прикладом України, уніятської церкви, що зве себе "римно-православна", чи греко-католицька церква, то вона так зробила—не довести розважкою. Уніятська церква є плід стародавнього римського католицизму, до греків і до Риму. А наша Православна церква є автокефальна, ні від греків, ні від Риму незалежна—чому-ж її себе члени плати до греків? Звичайно, незалежність Укр. Прав. Церкви ні в який раз не відвадить її від братерського єднання і з грецькою і з усіма іншими православними церквами, і лише в цьому розумінні братерського єднання вона є частинкою всесвітньої Христової Церкви. А братерство можливе лише між церквами рівноправними, автокефальними; де підлягає, чи залежність, там братерства немає.

Православна Церква кожного народу (ми повинні вірити) є втілює Св. Духа на ґрунті Христової віри, а не втілює греків, чи римлян, чи інші і це визнання братерства є, на мій погляд, найвищий дог-

мат християнства, і церкви, які того брата не визнають і цим визнанням не живуть, не гідні зватися православними і навіть християнськими, бо Христос ні до кого так ясно не закликав своїх учнів, як до любови й братерства й ні проти кого так не поставив, як проти відвіщення одних і приниження других. "Ви не звійтеся, каже Він, учителями, бо один у вас учитель — Христос, а ми всі браття. І Отцем не звійте собі нікого, бо один у вас наставник — Христос. Більший же з вас нехай буде вам слуга" (Мат. 23, 8—11), (Мар. 10, 42—45).

Отже Собор Укр. Прав. Церкви в Канаді мусить наперші звільнити свою Церкву від зайвого додатку "греко". Можє сказати, що назва, титул це річ дрібна, не важка. Але от в цій назві вміщується і ціл крило греків туляться і архієп. Іван Теодорович зі своїми "кумами", і почастіш прот. Савчук із своєю Консисторією. Прот. Савчук пише: "Укр. Греко-Православна Церква в Канаді... прийняла віру і догми такі самі, як рідніми існуючими греко-православних церков". Деж ці церкви існують? Принаймні я таких не знаю. І Болгарська, і Сербська, і Російська й Грузинська та інші прав. церкви дуже здивувались б, а може й обурилися, коли до їх національних назв додали ще "греко". Навіть Православна церква в Польщі, що для неї митр. Діонісій іноді був "автокефально", а для себе титул "блаженства" безпосередно від царгородського патріярха, здається, греко-православною себе не зве. Той догма й канони 7-ми Всесвіт. Соборів, оскільки вони приняті всіма церквами, уже перестали бути спеціально грецькими, а стали (Продовження на ст. 2.)

Катедральна Парафія в Філадельфії за нерозлучну звяз з УАПЦ на Україні

В суботу 26-го жовтня, с. р. відбулися Надзвичайні Збори парохіал УАПЦ св. Володимирів в Філадельфії, на яких рішучо запропоровано і опроркинено заходи єпископа Івана Теодоровича і Консисторії УАПЦ в Америці щодо звязу з жувіськими священиками і щодо претензій нашої УАПЦ в Америці в єпархію царгородського патріярха. Зборами проводив парохіальний представителі в Р. Ворончак, секретарюва парохіальний секретар М. Павлюк. По основній дискусії над так званими "тезисами", члени парохії одностайно ухвалили своє обурення проти звязу, що Консисторія разом з єпископом без відома вірних нашої Церкви старала ся—вести і нашої Церкви далі на вірмоскопських і католицьких церков і що провія УАПЦ в Америці так безглуздо зрезгунув за українського автокефального устрою нашої Церкви і "вселидуху

но" погодився піддати її під зверхність чужого і навіть ворожого українцям царгородського патріярха. Члени парохії висказували велику пошану мученицї УАПЦ на Україні, перовствителі Василея Липківського, митрополитів всієї України і всіх українських єпархій.

Зокрема з огляду підчернено першого пункту УАПЦ в Америці, творячи яку квіція о. Гундяка, що своєю зрадою УАПЦ створив розбрат в нашії Церкви. На зборах парохії виявлено, що цілє хитрїстало о. Гундяка в цій новій комедії з Гундяка до того, що йому і його прихильникам вже не стає жувіських парохій, а ті, в яких вони сидять, вже їх не хочуть. От вони нараз захотіли звязу, що було де переноситися. Приміром є відомості з парохії в Картерет, де власне парохом є о. Гундяк, що так комедію з Гундяка побудується з парохії, то парохія зараз переходить до католиків, та як вже перейшла велика жувіська парохія в Перт Амбоя. Значить, творець жувіське до того вплинув на своїх парохій жувіською наукою, що вони чим скорше хочуть йти назад до католиків і от (Продовження на ст. 2.)

Рух по громадах в справі Собору

Слікуючи громад ухвалили в себе відповісти резолюції з домаганим скликання надзвичайного або нового Собору:

Громада в Ешмі, Ман. ухвалила дня 17. листопада слїдуючі резолюції:

Ми, члени Укр. Гр. Прав. Церкви ім. Вознесіння Господнього в Ешмі, Ман. дїєм 17. листопада 1935. року надзвичайних зборів ухвалили такі резолюції:

1. Ми остаето на тім становищі, що наша Церква повинна бути самостійна, від нікого не залежна і нікому не має бути підлежна. Значить: не бажаємо ані згоди з жувіськими, котрі намагаються втїти нашу Церкву неканонічною, ані не бажаємо також, щоб наші Архієпископ о. Іван Теодорович підчиновав нашу Церкву і нас царгородському патріярху.

2. Домагаємося також, щоб що боротьбу, яка проводиться вже від довшого часу, між обома сторонами, т. є. між Архієпископом о. Іваном Теодоровичем і о. Савчуком з одної сторони, а п. В. Савстуном з другої сторони, як найскорше припинити, чї—через скликання надзвичайного Собору, чї в який иний спосіб.

Укр. Православні Громади! Домагайтесь скликання Надзвичайного Собору Церкви!

РІДНА ЦЕРКВА

Впадає Братство Оборони Рідної Церкви. Друге Народна Друкарня, 577 Селкірк Евіню, Вінніпег, Ман.

Переплата — \$1.00 річно. Кореспонденцію адресуєте:

Ukrainian Church,
607 McArthur Bldg.
Winnipeg, Man.

UKRAINIAN CHURCH

Published by the Ukrainian Church Defence Brotherhood. Printed by the People's Press 577 Selkirk Ave., Winnipeg.

Subscription \$1.00 yearly. All communications address to

Ukrainian Church,
607 McArthur Bldg.
Winnipeg, Man.

Пересторога чи кпини?

В "Віснику" з 15 листопада поміщена "Пересторога" з підписами всіх членів консисторії. Вона на стільки характеристична, що передрукуємо її в цілості з нашими заувагами.

"ПЕРЕСТОРОГА"

Тому, що помилку різних публічних заяв і оголошення проголоїв Синоду Собору Української Греко-Православної Церкви в Канаді безосновні люди поширюють ложні й безосновні сплетні про нашу Церкву та про зміни, які бутьотби пороби в ній Синод Собору, вважає консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді за відповідне урядове ствердити слідуючі факти:

1. Абсолютно жадних змін в становищі Української Греко-Православної Церкви в Канаді на Синоді Соборі не зроблено й Українська Греко-Православна Церква в Канаді отже до найменших подробиць на тім Синоді становищу, на яким стояла від 1924 року.

2. Синод Собор не ухвалював, ані не ухвалив признавати над Українською Греко-Православною Церквою в Канаді зверхність царгородського або якого небудь іншого патріарха, ані підлягати нашій Церкві якій небудь чужій Церкві чи церковній власті, і ані один учасник Собору такої думки на Соборі не підносив, ні не висловлював.

3. Так само ніхто на Соборі не робив пропозиції, щоб Українська Греко-Православна Церква в Канаді лунувалася з так званого жувіського Церквою і тому над чим не було на Соборі ані не могло бути жадної дискусії, ні ухвали.

4. Зокрема не була на Синоді Соборі змінена засада соборноправності Української Греко-Православної Церкви в Канаді, ані засади її українського проводу. Засада соборноправності й незалежності нашої Церкви від чужих Церков та зверхників не може навіть бути поставлена на денний порядок Собору, бо це булоб противно чартеру нашої Церкви, а всьма ухвала противна чартеру, мусілаб вважатися не тільки за незаконну, але й за неіснуючу.

5. Остаточню Синод Собор не ухвалив для Консисторії жадних повноважень на роблення змін в устрою, або становищу Української Греко-Православної Церкви в Канаді, і Консисторія є свідомо того, що колиб захотіла на власну руку робити ані небудь зміни в тім напрямі, то надзудилаб своїх права і тим поставилаб себе поза рамками церковної організації.

Взагалі Синод Собор, ані Консисторія жадних змін в устрою, ані в становищу Української Греко-Православної Церкви в Канаді не поробила, ані не мали в плані робити. Наша Церква остає такою самою, як була від 1924 р. і всьмі вісти про минні зміни в ній є безпідставними вигадками проти неї. Перш директивами тих вигадок перестерега Консисторія всіх добрих членів Української Греко-Православної Церкви в Канаді, як перше людським, що шодить ті Церкві. Коли жка церковна громада здається в ворогами Церкви, то тим самим наражується на вичернення її з членства Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

Дано в Вінніпегу, дня 25 листопада, Р. Б. 1935.

Консисторія Української Греко-Православної Церкви в Канаді:
Прот. С. В. Савчук — голова
Прот. В. Кудиряк — заст. голови
Свящ. Д. Ф. Стратічук — секр.
Мир. Стечишин — заст. секретаря.
Я. Богоніс — касієр.

Навіть і без зауваг кожному віроному нашої Церкви видно, що "Пересторога" є більше кпинами, як чим іншими. А вже найпакшавіше місце "Перестороги" є тим, де консисторія грозила виключенням з Церкви тим, що сміють думати інакше, як членів консисторії. Ми певні, що єпископи — автори брестейської унії також грозили виключенням з Церкви тим, які на унію не хотили перейти! А польський уряд же й помагав їм ті погрози переводити в життя. Але життя закінчило собі з порозь владиків-уніатів. В унії лишалися тільки малюка група Українців, а загаль лишився при православію.

Все такі подано до повшої прямо неможливості "Пересто-

роги" свої короткі зауваги:

1.) На Синоді Соборі зроблено дуже важні зміни в становищі Української Греко-Православної Церкви в Канаді. А зміни ті ось такі:

а) Перша резолюція Собору зриває духовну зв'язку з Києвом й отвергає дорогу до зв'язу з Царгородом.

б) Четверта резолюція заперечує, що наша Церква має канонічну основу Київської Церкви. Зокрема та резолюція потверджує виводи о. Савчука з його статті в У-Г, а та стаття фальшує канонічне становище нашої Церкви.

в) Перша резолюція "принймає до відома" ініціативу єпископа в справі навчання зв'язку з царгородським патріархом, а що та ініціатива вийшла через угоду єпископа з жувіськими, ("Тези"), тим самим та угода прийнята також до відома.

А та угода стверджує, що наш єпископ є неканонічний, а тим самим і наша Церква є неканонічна і відкидає участь світських соборноправний устрій нашої Церкви і відкидає участь світських людей в церковній управі; нищить прваго громаду до підлягання і контролю церковним маєтків; зриває духовну зв'язку з Києвом і робить нашу Церкву єпархією царгородського патріарха.

г) Друга резолюція Собору, в якій висловлена догана п. Савстунові, твердить, що закінчи Савстуна проти єпископа є безосновні і негідні. Ті закінчи в головної мірі є оперті на угоду єпископа з жувіськими. (Тези) Ту угоду єпископ власноручно підписав, погоджуючися на всі умови тієї угоди. Коли отже Собор ухвалив таку резолюцію, він тим самим став на становищі, що умови, які єпископ підписав в тій угоді є гідні нашої Церкви і маюць добру основу. Іншими словами, коли Собор дав нагану п. Савстунові, а не виразив жадної критики в сторону єпископа, то тим самим він одобрив чарк єпископа в зв'язку з проханнями до патріарха і в зв'язку з угодою з жувіськими.

2. Собор не ухвалював резолюцій в таких словах: "Ми хочемо признавати над собою зверхність патріарха", але Собор лжив до цього трохи лагідніших слів, які однак маюць те саме значіння. Іменно Собор рішив "приняти до відома" всі чарк єпископа в справі духовних зносин з патріархом.

А духовні зносини з патріархом не є основою на рівності між нашою Церквою і патріархом, тільки на підлеглості її патріархові. Зате духовна зв'язку нашої Церкви з Київською є основою на братерськості і рівності. Але патріарх не признає такої братерськості і рівності. Патріарх вважає себе зверхником над церквами, що є під його юрисдикцію. А 38 чотка угоди з жувіськими виразно говорить про таку патріаршу зверхність, або підлеглість нашої Церкви патріархові.

Неправдиве є твердження консисторії, що жаден учасник Собору "такої думки на Соборі не підносив, ані не висловлював" (про підлеглість патріархові). Протинно, що думку висловлювало кілька учасників на Соборі, головної між ними були Владика і п. Мих. Стечишин; цей виголобсь був палку промову, в котрій сказав, що для нас нема ніякого виходу, "тільки ті під царгородського патріарха". А єпископ цілу свою промову опирав на киченості тім йому під патріарший покров. Єпископ закінчив свою відповідь п. Савстунові так: "Знаєте, чому п. Савстун не хоче, аби я йшов під царгородського патріарха? Бо п. Савстун і ті, що з ним в змові, хочуть, аби я йшов під Варшавського Митрополита" (!) Єпископ тим аргументував киченість підлягання патріаршій юрисдикції, що він, нібито, не має вже св. мира і св. мощей, єпископ навіть поважився твердити перед Собором, що він немає права освячувати мира, і тому мусить підлягати патріархові, щоб дістати від нього св. мира, хоч, як єпископ, він повинен знати, що кожний православний єпископ має право освячувати мир. А урядовий протокол Собору пише на ст. 41, що єпископ говорив так: "Я хотілаб мати над собою юрисдикцію (зн. патріарха): Хіба то зло?" Чи треба це чого більше? — скажемо ми.

3. Пропозиція злуки з жувіськими міститься в Угоді (Тези), яку єпископ підписав. Та угода (Тези) була дискутувана дуже обширно на Соборі. Справу угоди з жувіськими підпис є головне обмунування проти єпископа п. Савстуну, відповідав на це обвинувачення єпископ, а участь в дискусії брали і другі учасники Собору. Про це є обширний звіт в урядовій Протоколі Собору, виданій Консисторією, на ст. 21—45. Правда жадної ухвали, що поіменно говоривал про Угоду з жувіськими, не було, але перша резолюція "бере до відома" ініціативу єпископа в справі патріаршого покрову, а та ініціатива єпископа вийшла враз в угоду з жувіськими. До прямої ухвали в справі угоди жувіськи не прийшло через ославлений степілі і "Фрейман" на Соборі.

4. Щодо соборноправності й українського проводу, то й тут зміна наступила на Соборі. Бо раз Собор приняв до відома ініціативу єпископа в справі зв'язку з патріархом, а той зв'язок піддає єпископа під юрисдикцію патріарха, то тим самим Собор згодився на це, що найнижча влада в нашій Церкві має бути в руках патріарха. А це не означає, що зміни в проводі Церкви? Чи не означає це, що головний провід в нашій Церкві переходить в руки чужого патріарха — не-українця? А що ініціатива

єпископа вийшла з його угоди з жуківцями, а в тій угоді єпископ касує соборнопротестанти в нашій Церкві, то-ж чи не став Собор на становищі єпископа, хоч бують, то застеріг соборнопротестанти? Чим-та угода не касує Собору як законного органу нашої Церкви і місце Собору має заняти патріарх? А в тій же самій резолюції Собор зриває нашу зв'язку з Києвом, а ця зв'язка є головною основою нашої соборноправності й українського проходу в Церкві, бо відносини наші з Києвом є братерські, і Київ-це не нашіє українсько-русское проваду в Церкві.

Покликання на чартю і статут — це дуже слабечки. Бо Святий Собор свідомо поклав статут от хочби в справі посла Бачинського, якого Собор допустив як делегата, хоч це було і проти чартю і статуту.

5. Собор дав навіть дуже великі повноваження консисторії на роблення змін в устрою якраз в першій резолюції, де говориться, що дальші кроки єпископа в справі зв'язку з патріархом мають провадити єпископом «в тісній порозумінні з консисторією». Або іншими словами Собор дав уповноваження і єпископові і консисторії в тій справі. А чи зв'язка з патріархом, то це не зв'язка устрою нашої Церкви? Та це-ж чи не найбільш змін і тільки сліпо, або член нашої консисторії, цього не побачить.

Консисторія на власну руку вже не одні зміни поробила в устрою нашої Церкви. Пр. вона знищила Укр.Греко-Православне Братство в Канаді, звинив його до того, що його існує тільки на папері. Консисторія на власну руку відсунула світських людей, а головну роль виступила. Братство має участі в різних духовних конференціях Церкви. І це консисторія зробила чимось безкарно. Навіть ніби її за це не скритикували.

Відносно погрози консисторії на адресу тих, які поважають

своєдумати інакше як члени консисторії, або які не думают набрати води в рот, які зробили майже як священники, тому бо їм погрожено утратою парадії, скажемо хіба, що хай консисторія значне свою погрозу виключає з членства Церкви перекладає насамперед проти тих, яких називає «ворогами Церкви». Чому-ж не виключити вперед тих «ворогів Церкви». Бо шок винні «добрі члени» Церкви, коли вони є під впливом «ворогів Церкви»? Чому виключати з членства в Церкві «добрих членів» Церкви, а «ворогів Церкви» дальше тримати в членстві, та ще й «плекатися» з ними?

Але питання є, хто ці «вороги Церкви»? Влашки, які перейшли на рік 1596 року також звали «ворогами Церкви» тих, що не хотіли перейти на унію. І чим дійсно ворогами Української Церкви є ті вірні, які хотять, щоб Українська Церква лишалася на дальше українською, що не хочуть жадного повору чужих патріархів, які не створюють духовної злуки нашої Церкви з Київською, які визнають нашого єпископа канонічним, хоч він самий себе таким не вважає і навіть відмовляє собі права освячувати миро?

Відповідь вірних Церкви на оту дивачу «Пересториги» Консисторії повинна бути тільки одна:

Непохотно стоїти на канонічній становищу Української Автокефальної Православної Церкви. І доновати всі консисторії скандалом як найкрасніше надзвичайного Собору, який має виключити її резолюції, що змінюють наші канонічні становища, та усунути резолюції, що контролю нашої Церкви може піти в руки чужих.

Складає збори в парафіях і ухвалює резолюції з доданням нового Собору. Тіст резолюції можете дістати в Братстві Оборони Рідної Церкви.

СТАНОВИЩЕ о. КУДРИКА

(Продовження зі ст. 3).

тоді, коли ніби з сторонніх не міг бути. Чому-ж не більше хотіти? Сему братерство. Чому-ж не заслухати? Се ми повинні розуміти і на тім стати.

7. Колиб ми ніколи дорого ціною зв'язку з царгородським патріархом, а виводзі приходе переводити і царгородсько-го патріарха злікадувати, як се сталося в Київ, — що тоді нам робити? Чи дальше вандрувати? Вандрувати як раби, як безсонні, безправні, маловарті... Чи таке в християнстві? Чи наші діла на тім сила християн буде стояти, що одні другий дуже позбавляти можности одним відомим і зрозумілим? Тай чому самостійно правдою серед відносин і тако жертовно маса людей, які не-ті, які нам можуть таке радити?

8. Зв'язк з другими церквами повинна бути не в залежності, але в кооперації, в співчужанні одні другим. Київська Церква помогла нам єпископом (хоч вона не чужа — наша), ми тепер протестуємо проти насильства над нею. От і рівність, кооперація! Перше вона мада можність і помогла нам, тепер ми по своїй силі помагали їй. Тай на це, а наша несправді для церковної справи на Україні бути дуже великою. Наша туга церква може бути для української церковної справи на Україні дуже великою. Тай чому Галичина для Придніпрянщини. Огонь, який ворожа сила гасить там, може горіти тут і його іскри можуть перекосяться там, поки він зможе на ново розгорітись. От яка ніби перед нами роль і зв'язок, і якраз така, — а не така, щоб бігати тай кланятися і просити, щоб хтось позволив нам себе до него притулити, як лятку.

9. Певна річ, що в нормальних відносинах між треба законно і законно відносини відносини був в нашій Церкві. Непредвиділи, випадкові обставини мають свої окремі відомості і свої православно-і закони, яких місце повинно бути в церкві своїх канонів відповідно означене, але коли життя до нормальних відносин вертає, повинно дальше йти нормальною стежкою. Тут буде заперука тривалого часу в Церкві, а не тільки в нормальних відносинах, закони з нормального часу мають права судити, се не їх область. Вони там не садились.

10. Як в статті про Річницького писав про консисторію, колиб не було отже хіба повторю, що наша церква повинна перша тай канони скласти і постановити. На когось той обов'язок складається? І в нас так не можна би робити? Може Тай чому не ми перші мали б з такою

важною справою? Чому туга церква не має вийти наперед і не прийняти в себе того, що шій церкві потрібне, а з чим інші други не мають або певної потреби, або потрібної вважати, або існого розуміння. Ось наша задача, наша самостійна робота! А нашою такою роботою потрібно, то всі її поважають, отже тут буде той ґрунт, на яким ми будемо і самостійно і з кожного боку правно стояти.

11. Думка про Болгарію, яка повинна була промовити, добре. Але ми впадали в таку, що промовити добре, розуміти, що мати здорові аргументи. Колиб Болгарія не згодилася, тоді впасти се денне. Колибже тоді в такій справі справи полагали, тоді уважали відносини церковні, а не за власний православної Церкви, отже нам будуть руки розв'язані. Тоді Арх. Теодорович ставлять одного, а ті вже оба третнього. Тим же, що нам не помогли сказати: ви ще з нами будете чистити!

12. Колиб други нам не помогли, тоді поставити їх на суд перед православною світлом. Виготовити відповідне письмо, в якому показати православному світові по доложення українського народу адвоката, а в Україні і в Європі. А в Україні показати брак християнських обов'язків в тих, які на провідних сиділих посадах. Нам не страх так сказати — се наш християнський обов'язок. Коли ми добилися того, що могли, найкраще, а вони не зробили, то ми вина за ними і вони повинні за се відповідати. Новини до ними признати? А не признати? то якраз вони, яких ми церквами і вірними ривають. Тоді ми стоїмо на сторожі церковної справи, а не вони!

13. Большевики злікадували на Українську церкву адміністрацію, але не Українську Православну Церкву. Не принцип ідею Укр. Прав. Церкви. Отже тому Київського Митрополита в Церкві знав-дую. Я большевицької ліквідації не приношу. В мене принцип Київської Митрополії, як релігійного центра українського народу, існує незмінно. Я навіть думаю, що колиб теперішній Митрополит Николай вмер, то ми повинні би згадувати або Митрополита безіменно (когда-то другого не поминали) або Митрополію з тим розумінням, що в наших душах існують — хоч і зв'язані ворогами, поневолені, розп'яті. Тай хіба не могають Укр. Прав. Церкви. Завжди Митрополію, як складено нових канонів, бо други Церкви не мали до цього ввадати. Ми мали тай другим церквам провади. Ними вже не те. Ми смироно вертаємо до всего перестарілого в других Церквах.

можливе. І потрібне. Се булаб ознака нашої роботи. Та робота робиться. Окремо згаду, що на Великим Входом може най гадувати Самостійну Українську Державу, хоч на ділі її нема. Але вона є в принципі нашого життя в нашій душі, в наших бажаннях, в наших стремліннях. Ми гадуюмо свою власність, яка поки що з рукав чужих. А гадуючи, ми замануємо наше становище до найвищих справ нашого життя, наше стремління, напрям нашої роботи. (Се требаби знати заради наших священників).

14. Те, що сталося в Київ, не є великим ударом для нас тут — а ударом розсуду. Ми робили, що могли, без Києва, і дальше будемо робити. А вони робили без нас. А те, що сталося, ставлять нас в більше відчуження, ніж до нас — переліт того, чого ми не могли зробити на Україні, хочуть знищити — беруть для загальної справи, для якої ми є робітниками.

15. Щодо канонізації на єпископа, то трудніше можуть бути, але хто шукає, — знайде. Щодо К. ...., то не до боре, що жонатий, а в нас тут, се троха за важливе. Хоч... Думую, що і в болгарській церкві нема жонатих єпископів, хоч священники вабуть мадаб жєнськє. А злибл «законоарн», пропадає. Віро, що йо у нас в Галичині несмачно. В Німії посланий не потрібний не пише, тай що маде писати. Колиб треба, з ним можна порозумітися через Дмоховського, або Чайковського. Амож... його поважати і вони стоять близько, оскільки знаю з перенесення.

16. Про коністєтє мати трох єпископів я говорюмо мере перед 8-9 літами і май тоді якісь плани, тай нині звадо. А мо же треба... Видно нас не був тоді так.

На тепер досить. Я хоч повторюю й те, що Ви писали, то повторюю як своє, щоб Ви мали мій підгла. А хіба-ж не так, як ми не думали про одне зачєни — зашкодити. А принайти може...

Остаєтьє здоров'я!

Думки висказані о. Кудриком в повищених листі не потребують пояснєня. Хіба тільки підчеркнуемо, що тоді о. Кудрик не признавав «ліквідації» Київської Церкви, а заразом визнавав, що Київська Церква не перестаріла, а повинна перебрати на себе роль Київської Церкви. Жадного патріаршого припиняння тоді не було треба для нашої Церкви. Завжди наша Церква була і буде в складено нових канонів, бо други Церкви не мали до цього ввадати. Ми мали тай другим церквам провади. Ними вже не те. Ми смироно вертаємо до всего перестарілого в других Церквах.

Договорились - самі собі перечати

Кожний тамуший член нашої Церкви знає, від чого почалося теперішнє непорозуміння в нашій Церкві. Спричинило його заперечення другою нашою Церквою з Київською, а також заперечення, що наша Церква стоїть на канонічній основі Київської Церкви. Докладніші говорини, в Канаді, о. Савчука закінчилися в Черкві, де у той час Церква ніде жадано ухвалою не стала частиною якої будь другої Церкви, тим самим і Київської; 2) що наша Церква не стоїть на канонічній основі Київської Церкви, або що вона не прийняла київських канонів. А в Америці в тому самому місці наші Владика, в наслідок і через угоду з жупаніями, подав прохання до каргопольського патріарха, щоб той приймав під свій покров його з цією Церквою; тим самим Владика зрівняв канонічну зв'язь з Київською Церквою, Оправдану свій король з Чергопольським патріархом, і тим самим промовець ставшовши як о. Савчуку. Епископ признає, що наша Церква в Канаді й Америці була частиною Київської Церкви і що канони Київської Церкви її обстоювали аж до часу, коли більшовики її "злікаливали". Епископ говорить, що Церква на Україні вже не існує від 1929 року і тому кожен треба шукати новий христіанський, треба підписати під патріарший покров, тому наша Церква мусить увійти в канонічну зв'язь з Чергопольським.

Як кождий бачить, вихідне припущення становища єпископа цілком не відповідає о. Савчуку і канадській консисторії. І такі протилежні становища і ці обі сторони тримали аж до сакраментального Собору і навіть в часі Собору. Та двоєстаттєвий договір епископа з однієї сторони, а о. Савчука і канадської консисторії з другої сторони являв наслідком в резолюції Собору, бо ті резолюції являють собою перелік, а навіть в одній і тій самій резолюції, головню в резолюції першій, є великі суперечності.

Але по Соборі сталося дивне диво. Хоч о. Савчуку вийняв резолюції Собору, місій ухвалення спеціальних резолюцій, яка оправдувала його становище в відомій його статті в У. Г., де він заявив, що наша Церква ніколи не була частиною Церкви Київської, він не змінив свого міння, що жадним історичними документами він свого становища не може обстоювати. І тому він і другі члени консисторії дуже кордо зрештеші вийняли з резолюції і перейшли на позицію епископа в справі відносин нашої Церкви з Київською. Це мислими вони зробили, бо документи четвертого Собору аж надто ясно говорять про прийняття нашої Церкви шов Церквою теперішнього єпископа з Києва ми залучили з Києвом і стали частиною Київської Церкви. Так отже о. Савчуку, очевидно з великою бою серця, мусів згодитися з тим, що наша Церква була частиною Київської, але він разом з єпископом потішав себе тим, що Київської Церкви нібито вже більше нема, о. Савчуку отже забороняв самому перелік консисторії. Той самий о. Савчука і канадська консисторія вважала, як в статті "Знак з Києвом", в "Вістнику" з 1-го вересня. В тій статті пишуть: "Але тільки в Києві нема переклада Рідної Церкви. Від 1929 р. там нема ні Всеукраїнської Церкві Рад, ні Митрополита (д?) ні єпископа(?)", взагалі нема жадного тіла, що могло б представляти Українську Автокефальну Православну Церкву".

А трохи даліше там само "Вістник" пише:

"...не шов інше, як жорстоке удушення і хибна ілюзія. Автокефальна Православна Церква в теперішньому прохання Української Греко-Православної Церкви в Канаді з Києвом, про ті злучку з Києвом." (1)

В перекладі "Договори канонів" з дня 1 жовтня у "Вістнику" о. Савчуку отже признає, що наша Церква в Канаді була частиною Київської Церкви, подібно як Канада є частиною Британської Імперії. Але наша Церква в Канаді перестає

бути частиною Київської Церкви від того, коли Київська Церква "перестала формально існувати, коли вона під натиском більшовицького уряду провозгласила себе". Тоді отже Канадська Церква "остала сама, як вже з ніким незалежна церквою однією".

Так отже о. Савчуку цілком зрештеші з свого перенесеного твердження, що наша Церква в Канаді ніде жадано ухвалою не стала частиною жадної другої Церкви. Він отже без застереження зійшов на цілком інші становища, до яких доходить Владика, а іменно, що Канадська Церква була колись частиною Київської Церкви, але нині вже перестала бути, бо Київська Церква "злікаливалася" себе під примусом більшовицьких.

Заперечивши самий собі в тім основні питання, о. Савчука, з а ним і наша Консисторія, яка з його становищем згодилася, поставила се таке не заведене положення, що мусить тепер поіти собі перечати. І так здорово собі перечати, що заперечують все те, що кождий чинив і творили, і чини вони самі не знають, де вони стоять. Заперечивши існування Київської Церкви, вони тим самим заперечили все те, що "Вістник" писав і що в нас говорилось по церквах про те, що ліквідацію Церкви не було. Тоді ліквідації ми ніколи не признавали. "Вістник", 1931 ч. 20 в статті о. Кудряка так писав про це: "Більшовики можуть розкрити своє бачення Церкви, а чому можуть лише перекладати. Українська Церква для України не є ліквідована. Вона лише переживає тяжкі часи".

Той самий о. Кудряк в листі до о. Савчука з 26 квітня 1930 так пише:

"Більшовики злікаливали на Україні церковну адміністрацію, але не Українську Православну Церкву. Не признали ніщо Українське. Платили за це, тому й Київський Митрополит в Черкві згадує. Як більшовицькі ліквідації не признає. В мене принцип Київський Митрополит, а саме, що центр українського народу, існує незалежний. Як я навіть думаю, що колись теперішній Митрополит Николай вмер, то ми повинні би згадувати або Митрополита безіменно (коли не знаємо не поставлено), або Київський Митрополію з тим розумінням, що в наших душах існують — хоч і зважали Богослами, почитували історично. Такий собі не могли би. Укр. Прав. Церква мати Київський Митрополита поза межами України?"

Нині той самий о. Кудряк, як член консисторії, що рішила взяти на себе "рішні" о. Савчуку, мусів свої власні слова зійти. Нині він разом з о. Савчуком твердить, що Київської Церкви вже нема, що вона вже "злікаливалася", дарма, що це нещадно жорстоко, що він ніколи не згодився на це, що більшовицькі ліквідації не признає. Очевидно рішуче той бере на себе чужі річчя, а за них і покутувати мусить. Та це шов все о. Савчуку своїм поособним зворотом, і рішення єпископа, в сторону єпископа, фактично дав собі самому здоровий погляд. Заразом дав він політичнику не тільки консисторії і з огляду о. Кудряка, а й самому Собору. Бо членики Собору, виведені з рівноваги степілем обранням ухвалили четверту резолюцію, в якій при цьому помітний оттак від дуже цікавий уступ:

"Собор даліше постановляє, що стаття о. Адміністрація, С. В. Савчука, поміщена в "Українській Голосі" від дня 20 березня 1935 правильно (такі так) опрелісне становище Української Греко-Православної Церкви в Канаді з порученням спростати".

Іншими словами, Собор твердить, що о. Савчука написав правильно, коли писав, що наша Церква ніколи не була "частиною якої-будь другої Церкви, тим самим зійшов з позиції, що Собор той самий о. Савчуку явно-славно признає, що наша Церква була частиною Київської Церкви і то дуже довго, бо від 1924

часу так званої "ліквідації" Київської Церкви. Значить о. Савчука в часі Собору мислював на це, щоб резолюція комісії ухвалила резолюцію про його статтю, резолюцію, про яку самий знає, що вона несправедлива. Але він цієї резолюції хотів, щоб задовольнилась своєю позицією і щоб показати, що в нашій Церкві "Восстановити о. Митра" Адміністратор і Голова Консисторії ніяк не може помилитися в очах вірних Церкви, навіть тоді, коли він самий знає, що він зовсім оманливий.

II.

Спок о. Савчука і цілої нашої Консисторії з боку Владика став принциповою страшенної путанини в поняттях членів канадської консисторії. Ставши на становищу єпископа, що Церква наша була частиною Київської Церкви, а до того до "ліквідації" більшовицькими, о. Савчука і наша консисторія повинні буди вітати на становищі єпископа також і становище київських канонів. І наші єпископи в своїй брехні вийшли перед Собором, і в часі Собору зайняв позицію, що київські канони нашої Церкви обов'язують. Між ними єпископ навіть своє прохання до патріарха чергопольського не на основі київських канонів, хоч це "оправдання" ніяк не вдалося. Але о. Савчука і наша консисторія спинилися перед дорогою. Хотіли-нехотіли вони мусили признать, що Київська Церква була частиною Київської Церкви, та в той самий час вони, хоч правда не дуже рішуче, твердили, що київські канони для нас не мають жадного обов'язкового сили, як жадних коз нашої Церкви в Канаді вони ніяк не мають сили іти признавати. Чому? Бо тоді свій брех аж надто видно, що о. Савчука за багато так похвалився в статті "Знак з Києвом" і тоді дитинство його непомилитися як адміністратора нашої Церкви? Тому о. Савчука і решта членів консисторії пошукати се на дуже давній час "мудрування", яких ніколи не доказати, що київські канони ніколи не мали жадного значення для нашої Церкви і нас не обов'язували навіть тоді, коли наша Церква була частиною Київської Церкви, а саме, до ліквідації" Київської Церкви.

Ті їх мудрування вступ їх по дуже критич дорозах. І на тіх критич дорозах вони зупинились губляться: вертаються назад; і зупинились, і зупинились, і зупинились; і знов вертаються; і так в нескінченність; і остаточно договорились до того, що самі того не значили доказувати, і в тому, що вони старалися неминуть, і іменно, що наша Церква перестала злучку з Києвом стати на канонічній основі Київської Церкви.

Ті мудрування містяться головню в третьої статті в "Вістнику": "Договори Канонів" (ч. 19 з 1 жовтня) "Київські канони" (ч. 21 з 1 лист). "Канони київські і канони Всесвітньої Церкви" (ч. 22 з 15 лист). В першій статті ("Договори Канонів") о. Савчука і канадська консисторія, надалі до Київської Церкви припиняється з відношенням Канади до Англії в Британській Імперії. "Вістник" міркує так: Дехто думає, що Канада як частина Британської Імперії, а саме, що Канада належить Англії і що Канада є підлегла Англії. Так воно не є, кже ж. Канада й Англія є незалежні одна від другої. Іх злучили тільки особні договори. Бачачи членики Британської Імперії як цілком незалежні і різночасні держави. Подібно відношення було між нашою Церквою і Київською Церквою. Тут наводять слова "Вістника": "Хочо, що наша Церква в Черкві, так само як Канада і Англія є частиною одної Імперії", — але все таки, наша Церква в Канаді є самостійна Церква, не підлегла Англії, як Канада не є підлегла Англії. Значить, як Канада не "Британська", так і наша Церква не "Київська".

Можна сказати, що в цім теоретично на слухністі в тім порівнянню, хоч треба признавати, що в практиці і в дійсності Англія є ядром Британської Імперії; уга і підлегла Англії, як Канада підлегла Церкві, так само як Канада і Англія є частиною одної Імперії", — але все таки, наша Церква в Канаді є самостійна Церква, не підлегла Англії, як Канада не є підлегла Англії. Значить, як Канада не "Британська", так і наша Церква не "Київська".

РУХ ПО ГРОМАДАХ В СПРАВІ СОБОРУ

(Продовження з ст. 1).

Громада в Сеньдзі, Ман. ухвалила на 22 листопада таку саму резолюцію, як і ухвалені в Укр. Православній Соборі в Вінніпегу. І цей текст вже був поданий в "Рідній Церкві"; протестуючи проти Смого Собору, заявляючи за теперішні канонічними становищем нашої Церкви як злученої з Київською Церквою, даючи признання П. В. Свистуну і його акції в обороні Рідної Церкви і домагаючись скликання назвиначного Собору найдаальше до року від останнього Собору.

Громада в Кадет, Саск., в цілому приїхала в членство Братства Оборони Рідної Церкви і тим самим солідаризувалась з акцією Братства з домагаючим назвиначного Собору.

Українська Православна Парохія св. Вознесіння в Паскуку, Н. Дж., згодилась ухвалити в себе Братство Оборони Рідної Церкви св. Вознесіння і ухвалила слідувати резолюції:

З огляду на це, що Консисторія Української Автокефальної Православної Церкви в Эл. Дер. Америки, з Владикою о. П. Теодоричем на чолі, знехтувала, ставлячи цей Церковний принцип Собором в 1929 р., і заявляла за безпартійності зми нами в нашім церковнім життє, а саме, за злукою (унією) з Греками, а тим самим відірвала принципи Рідної Церкви в злучі з Києвом. — і дальше:

З огляду на це, що таке нетактовне поступовання Консисторії в Владикі, не принесло добра і злуки двох Укр. Православних Церкв в Америці, а роздорбює Церкву на ще більше груп, про що свідчать факт, що виходить як чотири організації: "Вістник", "Вістник", "Вістник", "Вістник" і "Рідна Церква" в Канаді.

"Наша Парохія, а зглядно в імені Парохії, Братство Оборони Рідної Церкви св. Вознесіння (при Парохії), заявляє, що стоїть в обороні принципів Української Автокефальної Православної Церкви, і такої, в якій не допускали ми при організації нашої Парохії 1925 р.

Наше Братство і Парохія підтримують шукання опини (унії) з Греками, бо уважають, що коли ми були канонічні до, то ми є і будемо канонічними.

Наше Братство і Парохія жадують чим скоршого скликання Собору і хочуть, щоб наша Церква руководилась соборницькими законами миру і священства, а не одиницями, або думками тих, через котрих стільки клопотів, скандалів і роздорів було й є в нашій Церкві.

Наше Братство і Парохія заявляють, що ніяких відвідин Владик чи других у себе не приймають і ніяких коштів таких відвідин покривати не будуть, бо такі відвідини не поправляють справи, а знісують, бо розбійють наших братів парохіальні, як і такі же, братів і сестер, та амфистів, та безпартійно боротьбу, трають віру і добру волю а піддержку нашої парохії, обтяженої над сил догмами.

Стоїмо, як і стоїли на принципі шовіліш один український наріа, тому може й єшли одна Українська Автокефальна Православна Церква, якої персонствителем є найпочетніший Митрополит Київський і Всєї України, Василі Липківський".

Катедральна парохія при Церкві св. Вознесіння в Філадельфії, (звичайно при ті Церкві в тепер членство нової Владика о. Івана Теодорича) на 2 жовтня ухвалила ряд тих самих резолюцій, які ухвалені були бувшою катедральною парохією в Шікаго і текст який був ухвалений в попереднім числі "Рідної Церкви". Про перебіг зборів і про відвідин Владик та писемне домагаючі Владик звернене до громади, є поміщений окремих допис в цьому числі.

Другі громади, які ще не ухвалили резолюцій з домагаючим Нового Собору, повинні це негайно зробити. По інформації і текст нашої резолюції пишуть до Братства О. Р. П. на адресу: Ukrainian Church, 606 W. Webster St. 607 McArthur Bldg., Winnipeg, Man.

Відвідин Владик в Шікаго

В неділю 20 жовтня ч. р. о. Владика в переїзді з Канади дав відвідин в нашій парохії, в якій стався зворотний теперішній ситуації в нашій Церкві з його точним поглядом. Відвідин був обчислений на те, щоб знехтувати впливи відвідин п. В. Свистуну, по якому в нашій громаді організувалось Братство Оборони Рідної Церкви.

Однак відвідини з відвідин єпископа були до нього некорисні. Наша громада і на далі твердо стоїть на тому становищі, яке вона заявила, коли організувала в себе Братство. Короткий перебіг відвідин єпископа:

Наша Церква має не тепер від 1921 року, але тисячу років. Ми є тільки одним з багатьох українських канонів з 1921 року, але канонічними в розумінні канонів Вселенської Церкви. Виробити від Вселенської Церкви нам дуже шкодить і тому Владика рішив пригрозити нашій Церкві до цієї Вселенської Церкви. Владика, який Собором 1921 року був тільки церковною формою в історії нашої Церкви. Це був винятковий акт, який більше не повториться вже в нашій Церкві. Коли відорвуться наша держава, то Церква на Україні не поверне не назад до того акту, а 1921 року, але ми маємо в себе єпископа рукопоположені по канонам Вселенської Церкви, бо і тепер вже є такі як єпископ луцький Полікарп і єпископ волеський Олександр. Нам конче треба злучитися з другою Церквою в Америці (жуківцями), але друга Церква (жуківці) не хоче злучитися з Вселенською Церквою, а ми в такій злучі не є. Ми можемо і далі так існувати без злуки з Вселенською Церквою, але так будемо котитися в долину і докинимо до маленької секти.

Про Митрополита о. Василія Липківського, що він не має тепер своєї дієцезії, що він з нами не може перепишуватися і порозумітися як голова Церкви, як частини Церкви. Коли Митрополит пише, то пише як приватна людина. Він тепер на покій. Другий Митрополит на засланню. Такий стан на Україні не потрібний дошк і коліс, скорше чи пізніше, наші Церкві прийдеться злучитися, щоб нам рукоположить єпископа.

А коли патріярх нас не визнає, то ми musim лишитися канонічними тільки в розумінні канонів Вселенської Церкви. Відносимо угоди з жуківцями, то єдина оборона єпископа була, що це нібито ще не угода, тільки Тези до дискусії.

Жукавлявся Владика, що наша громада занадто поспішила з ухвалою резолюції і тепер їй трудно буде звертатися. Коли громада була попросила, він був би прийняв і все являвсь.

По його відвідині були запити від багатьох наших громад, як в Гур. М. Тоні, М. Служка, А. Яремів, В. Сенів, Н. Бунька, О. Бунька і другі. Короткі промови виголосили бр. Н. Гудз, і Н. Бунька.

В яких заявили, що наша громада стоїть на становищі духовної злуки з Києвом і не хоче ані злуки з жуківцями ані покрову київського патріярха. Єпископ не переконав своїм відвідин нашої громади. Ми остаємо дальше твердо на становищі. Укр. Автокеф. Православної Церкви і на становищі Київської Собору.

Віримо, що другі громади в Америці і Канаді те саме зробять. Вони повинні ухвалити резолюції з протестом проти злуки з жуківцями, проти злуки з патріярхом і проти зміни теперішньої канонічної основи нашої Церкви. Головно повинні заявляти від консисторії скликання нового Собору. Я певен, що Боже Провидіння не дасть, щоб наша Церква відсталася знов під ярмо чужих.

О. Бунька.

СТАВЛЯТЬ ЧЛЕНАМИ БРАТСТВА ОБОРОНИ РІДНОЇ ЦЕРКВИ!
ЦЕРКОВНІ ГРОМАДИ НА СЕБІ СВО-
РАХ ДОДАЮТЬСЯ СКЛИКАННЯ НАЗВИЧАЙНОГО СОБОРУ УКР. ПРАВ.
ЦЕРКВИ В КАНАДІ!

ВІДВІДИН П. СВИСТУНА

По виході другого числа і перед виходом нашого числа "Рідної Церкви" п. В. Свистун відвідав з обширним відвітом про теперішні положення в нашій Церкві в Канаді й Америці усіх місцевостях: Сент-Джон, Витків, Тефора, Канора, Аран, Мічел, Ст. Джулієн і Словарі в Саскачевані, Гілбертсвіллі, Гілбертсвіллі, Байт і Гардентон, а Мамітобі. Треба додати, що переважно в одній місцевості була зареєстрована не тільки місцева церковна громада, але й доколическі громади. Так пр. в Витков була зареєстрована церковні громади з Битков, Редфілда, Гілбертсвіллі і Мейфери; в Тефора громади з Тефори, Крістор, і Витков; в Канорі з Канори, Міхало-Райн, і Ар.; в Аран з Аран і Сонов; в Ст. Джулієн з Ст. Джулієн, Вонди, Кадорі і Вакаві; в Словарі були люди з Тарнополь і Бомзалом, але на жаль, п. Свистун приїхав та на візит і відвідин відвідав тільки для людей з Словарі і околиці; в Гілберт Плейс були репрезентанти з Давфін, Вемла, Ешлі; в Байт з Байт й Арбакі; в Гардентон з Гардентон і Тогосто.

П. Свистун заявив, що успіхи з його відвідин були багато більші і кращі, як він самий сподівався. Треба головні підчеркнути факт, що навіть місцевості, які перед відвідин п. Свистуну класифіковані були як противні ідеї Братства Оборони Рідної Церкви, то по його відвідин так стали на нашу сторону. Це треба сказати головні про Канору. Одна місцевість, де п. Свистун не є певний, де більшість громади, це Пайн Ривер, звідки він мусів вийти заради такти по відвідин і не мав нагоди переговорити справу окремо з єпископом. Він шукає місцевості, то подлявляв більшість членів громад солідаризувалися з акцією Братства.

Найкращим доказом успіху відвідин п. Свистуну є число відомих, що стали членами Братства Оборони Рідної Церкви зараз такі числа. Витків 400 членів, Байт 200 членів, більше як 200 членів Братства вписалось в наслідок відвідин п. Свистуну.

П. Свистун просить нас подякувати учасникам всіх відвідин за піддержку жертви на шовт подорожжю, котрі то жертви покрили майже всі кошта подорожжю, так що тільки дуже маленька частина коштів залишилась покрити членських вкладок, які майже в цілості підуть на кошта видавання "Рідної Церкви".

Рівнож Братство Оборони Рідної Церкви і "Рідна Церква" почувалось до милого обов'язку подякувати п. Свистуну за те, що він не жалів відати свій доповідь час і поніс тільки труд з відвідин і то в зимову пору, щоб тільки запевнити успіх акції Братства.

Сподіємось, що всі громади, які п. Свистун відвідав, як найскорше відбудуть в себе збори для ухвалення резолюції відносно до злуки з жуківцями і Смого Собору і з домагаючим скликання назвиначного Собору.

В ІМЕНІ ПРАВДИ

П. Ол. Климків просить нас помістити його Озину.
Пані заявляю, що я ніколи не говорю п. Підлубининого того, що він твердить в "Вістнику" ч. 21 ч. р., що я ніби казав, а опісля як я потвердив варту, що на збори Б.О.Р.П. післані членами Укр. Нар. Дому 25 карток, а до членів Стріпської Громади 15 карток. Це ніколи не розходилося з правдою, бо такого не було — отже я не міг того говорити.

Вся та історія є перекручення нашої бесіди з п. Підлубини, або видумка когось з його гурта.

Ол. Климків.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

зможний слідувати:
В. Носарук, Вакаві, Саск. .... \$10.
Іван Вахня, Эл. Ман. .... 2.
М. Баган, Пайн Ривер, Ман. .... 2.
Разом ..... \$16.

Хто дальше?

ЩЕ ПРО СВ. МИРО

По нинішній день Братство Оборони Рідної Церкви має 500 членів. З огляду на це, що консисторія твердила, що багато з тих членів не є православними, ми подаємо огляд імена всіх членів:

Вінніпег, Ман.: — Василь Свистун, М. Комар, О. Климак, Ф. Шапарський, М. Циганенко, Н. Кішак, В. Рішак, В. Клязюк, Я. Бучковський, С. Саранчук, Н. Роган, О. Пастух, І. Страйковський, Г. І. Блок, В. Поташин, Н. Заліско, П. Стригоша, п-ні К. Ожигівська, П. Селінінський, Н. Прокіпюк, Н. Крутц, О. Парк, П. Янчин, Г. Соболта, п-ї Ф. Гарматій, В. Дачин, Н. Кузминчук, п-ї Е. Міхаша, М. Коржик, В. Музичук, Р. Кушук, п-ні З. Скіба, Р. Сенюк, Р. Тучак, Д. Данько, М. Маринюк, О. Боянішський, п-ні Е. Біберович, Н. Кушук, п-ні Б. Яремчук, В. Паліничук, С. Сокульський, І. Саліченко, п-ї Фандизга, Т. Стадник, Мих. Крипаківич, (учитель), А. Гарах, п-ї Вакалюк, К. Іванюк, П. Шмадлюк, В. Полішійський, С. Ковбеля, А. Ковбеля, Ю. Бюрж, (студ. прав), І. Кравчук, С. Андрусик, І. Гандар, п-ї Я. Ожигівська, О. Дубас, п-ї А. Климак, М. Мусильчук, П. Гавворон, п-ї Янчин, Г. Гречка, Д. Громяк, М. Палюк, М. Колтушський, І. Нагорняк, п-ї О. Свистун, п-ї І. Кравчук, В. Мороз, С. Котельницький, Г. Балас, п-ї А. Сокульська, Н. Кирилук, Н. Закурочин, п-ї Пилипчук, А. Генік, п-ї К. Фандизга, п-ї М. Сенішча, п-ї С. Урнінчик, Г. Урнінчик, А. Чорнописний, В. Новак, Н. Сосун, І. Бахун, М. Осадчук, п-ї А. Пилипчук, п-ї М. Боянішська, п-ї М. Ріг, п-ї К. Блок, І. Колозівський, С. Боник, Я. Каракуш, п-ї Т. Каракуш, Я. Фарина, п-ї П. Циганенко, Т. Вакалюк, п-ї Бейл, В. Гогоша, П. Антопа, М. Мухомовський, М. Папіш, А. Прус, Ю. Ожигівський, п-ї Е. Громяк, п-ї І. Фарина, п-ї Кирилук, п-ї Н. Крутяк, п-ї М. Комар, п-ї О. Пастух, п-ї Н. Кузминчук, М. Ямунчук, п-ї П. Кушук, п-ї В. Паліничук, п-ї Чедла, п-ї П. Гавворон, п-ї С. Андрусик, п-ї Н. Сосун, п-ї М. Руда, п-ї М. Топоровська, А. Колоднішський, М. Дубик, п-ї Дубик, п-ї І. Страйковський, Д. Боянішський, учит., В. Семків, п-ї Р. Тучак, М. Лехів, А. Янчин. (Всіх в Вінніпегі 131 членів).

Ледан, Ман.: — М. Ониско і п-ї О. Ониско, учитель.

Елва, Ман.: — Іван Вахна і п-ї Г. Вахна, (учителька).

Сент-Ледас, Ман.: — Я. Ольховський, П. Ольховський (учитель).

Бредон, Ман.: — С. Войчук, С. Рутковський.

Торонто, Онт.: — Н. Грабовський, В. Григорик, М. Олексюк, Ю. Гуменюк.

Монтреаль, Кве.: — М. Захожий.

Тича, Ман.: — Ник. Причун.

Ватерфорд, Онт.: — І. Михалевич.

Менд, Ман.: — І. Фурч.

Стіндабх, Ман.: — І. Никифоров.

Україна, Ман.: — К. Масцюк (учит.).

Серт, Ман.: — Т. Колісник.

Кемени, Саск.: — Д. Янчик.

Едмонт, Альта.: — Дмитрик.

Біггар, Саск.: — Ф. Т. Гаврилук, (шк. інспектор).

Смоленск, Альта.: — Н. В. Гавенчук, Н. Войченко, В. А. Чумер.

Портленд, Саск.: — І. Осьмак.

Гайтвуд, Саск.: — І. Д. Кіндрачук.

Кетпел, Онт.: — А. Кулик.

Венкувер, Б. С.: — Петро Мельничук.

Реддінг, Альта.: — А. Ковалюк.

Калдер, Саск.: — Ф. Сторожук, І. Іванішин, п-ї А. Іванішин.

Талман, Саск.: — М. П. Чуганюк, Н. Ф. Гришок.

Спр. Сент, Саск.: — М. Ткачук.

Когет, Саск.: — Укр. Прав. Громада.

Реджайа, Саск.: — О. Чельк.

Елмор, Саск.: — В. М. Ракошій.

Транскана, Ман.: — І. М. Ракошій.

Саскетт, Саск.: — М. В. Величкий, П. Салат, І. Тофан, І. Білик, Р. Чимборик, Ю. Тохарик.

Ватик і Реддінг, Саск.: — І. Кіндрачук, І. Гоян, М. Саранчук, С. Семко (учитель), А. Олексюк, М. Тохарик, В. Страко, В. Свистун, З. Войтович, п-ї М. П.

Никифоров, І. Свистун, Н.С. Никифоров, О. Гоян, В. Ружницький, М. Котик, П. Дмитрук, І. Страйко, М. Шпак, А. Никифоров, В. Катеринич, С. В. Палєр-бешевський.

Каселін, Саск.: — С. Данчура; І. Козак, (учитель), М. Тимофічук.

Мейфур, Саск.: — С. Натарос, Н. Гнядін, І. М. Москвичик.

Реддінг, Саск.: — П. Малицький, Н. Ковальський.

Принс, Саск.: — В. Сохацький.

Гедфорд і Радсон, Саск.: — І. Шиланка Б. А. (принципал), А. Вабинович, І. Г. Гаворук, І. Сімак, І. Кіндрачук, Д. Семко, І. Іванішин, учитель, Ф. Кіндрачук, П. Лазарович, І. Ошпюк, Ю. Ошпюк, Максим Габрус, А. Лазарович, учитель, п-ї Д. Іванішин, Н. Гаворук, п-ї П. І. Свистун, І. Катеринич, Д. Никифоров, п-ї К. Никифоров, п-ї Г. Никифоров, С. Кіндрачук, Мих. Кіндрачук.

Борден, Саск.: — Ф. Білик, Ю. Білик.

Кларк, Саск.: — Н. Савацій, О. учит.

І. Келер, С. Слома, А. Чоботар, Н. Кіндрачук, Н. Гарачка, А. Білан, Н. Зурна, М. Анака, Ф. Сибіньський, Д. Галай, М. Данилюк, М. Маламюк, М. Малайчик, І. Гринич, М. Меллоу, В. Габора, А. Урнінчик.

Треба ще додати 10 членів в парافی карольський, які є членами Братства, але не зложили ще своїх ввідачок. Іх імена повинні бути також на листі.

Вокенес, Саск.: — Н. Меліник, п-ї Н. Меліник.

Мінато, Саск.: — Н. Михасік, б. учит., п-ї Н. Михасік.

Довен, Саск.: — Н. В. Думенко.

Прісвіа, Саск.: — М. Дмитрик.

Аран і Сопоф, Саск.: — Я. Стрішчук, Н. Н. І. Вельган, І. А. Кіндрачук, Н. Н. В. Маринюк, С. А. Балан, М. Кушуніч, І. Пазарович.

Пайн Ривер, Ман.: — М. Баган, В. Мудеса, А. Галай, С. Яценчук, І. Михайлюк, Г. Гарболінський, В. Колісник, В. Кречак, В. Карпик.

Габорт Плейні і Елшія, Ман.: — Г. Тижу, П. Шмон, Б. Ткачук, В. Ткачук, С. Шмон, В. Січницький, Г. Костук, М. Гаврилівич, Ю. Діжман, П. Геротук, І. Дутчич, Г. Дутчич, М. Дутчич, учите., Р. Солонюк, А. Талпаш, Н. Генік, учит.

Вайта, Ман.: — Я. Кулачківський, Н. Гаворук, Я. Прохук, В. Яворський, учит., С. Ковалюк, Я. Муніган, Н. Лузіанчик, Я. Палубин, С. Шайгільський, Ф. Фургал, п-ї М. Кулачківська, п-ї А. Микитяк, П. Подольський, М. Кадінок, п-ї А. Кадінок, п-ї Н. Подольська, Д. Милушук, П. П. Подольський, Ж. Фещук, Д. Прокіпчук, М. Кирилук, І. Лисак, М. Боднарчук, п-ї А. Боднарчук, А. Фігу, п-ї Н. Прохук, Я. Боднарчук, п-ї А. Семаш, Я. Прохук.

Гарвудс, Ман.: — А. Ковалюк, Н. Г. Ткачук, М. Загара, Ф. Рекрут, учит. С. Гарасимук, учит., Г. В. Ткачук, В. Крилатий, І. Мазній, Г. Тирон, Д. Арсеній, І. Сербук, Ю. Ониско.

Тонстед, Ман.: — М. Діжун.

Ст. Джуліан, Ман.: — М. Г. Генік, Ю. Н. Михайлюк, Семен Михайлюк, Я. Навальковський, Н. Хомиш, С. Шабага, І. Олексюк, П. Шабага, М. Габора, учит., Ф. Олексюк, М. Трішук, Ю. Бичало.

Вікс, Саск.: — В. Масарук.

Венда, Саск.: — І. А. Маргуш, Ф. Магус, М. Капцалда, Д. Капцалда, С. І. Рак.

Словенск, Саск.: — Е. Войцховський, Н. Новак, І. Новак, Г. Коваль, О. Бартко.

Мінем, Саск.: — А. Марковський, Н. Дутчичин, Д. Олексюк, Л. Новадса, І. Шабогарук, М. Павлюк, С. Боднарчук, О. Заліщук, Ф. Вискул, Г. Дяк, Р. Стратішук, п-ї Марта Новадса, С. Заліщук, п-ї А. Гаворук, М. Лазарович, п-ї М. Никифоров, п-ї Ю. Пашук, п-ї М. Ткачук, п-ї М. І. Боднарчук, Н. Біланський, М. Білан, А. Тохарчук, Р. Рачий, Н. Гаворук, учит., В. Войчук, учит., М. Олексюк, Ф. Трішук, І. Кріпкій, Ю. Тохамчук, І. Гутчунчук, М. Тохамчук.

Гарвудс, Ман.: — М. Гаворук, п-ї Ф. Кондратюк, М. Климент, М. Н. Юрчан, Г. Сопотик, М. Калінка, Я. Марковський.

(Додічення на стр. 16).

На Соборі наш Владика говорив, що мусить піддатися під патріяршу юрисдикцію, бо він вже не має св. мира. А самий він не може мира посвячувати, бо не тільки можуть робити патріярхи або митрополити, що стоять на чолі автокефальних церков.

Дізнає дуже, що на Соборі ждан священик не мав силости цього заперечити, а можливий єдиний повинен знати, що в Православній Церкві кожний єпископ має право посвячувати мир. Вимога наших священиків або не має силости сказати правду, або не знають річі, або одні і другі. Що більше, свящ. бачу був заради побори в форт Вільям і там на зборах церковної громади на запит одного з членів громади, чи дійсно наш єпископ не мав права посвячувати мир, але він поволав, що тільки патріярхи і митрополити — голови автокефальних Церков, мають право мир посвячувати. Але це каже, що жраз о. Савчук, який зробив намерк статуту нашої Церкви і той намерк був прийнятий на Соборі 1930 року, подав в тому статуті, що наш єпископ має право мир посвячувати. Навесімо досліпно ту тону Статуту як архієрей (найвищий священик) — він крім значимих священиків, має право виконувати також інші, які вому одному призначені, а то рукоположення священиків, діаконів і служителей; посвячення антиміс, посвячення мира, церков, центріатів".

Щакий ми знаємо, що і самі і другі члени консисторії на це скажуть? Чи справа про мир, то також вимагає фантазії, п-ї Свистун? Чи може дійсно наш єпископ так перенявся так, що він "неканонічний"? Чи може дійсно наш єпископ так перенявся так, що він навіть нямовляв собі права посвящання мира?

КОМУ-Ж ТЕПЕР ВІРНИ?

"Вістник", а з ним і наша канадійська консисторія, в своїх статках про київські канони і канони Вселенської Церкви, старуються доказати, що київські канони не касують і не змінюють вселенських канонів; що противно вони наказують дальше вживати вселенських канонів; що ціл київських канонів є ствердити, що Київська Церква є в єдності з другими православними Церквами; що не можна зробити Київській Церкві більш хрипий, не можна увінчати собі більшого глуму з неї, як представляти, що між нею і другими Православними Церквами нема єдності. Словом, "Вістник" твердить, що в справі київських канонів, в справі канонічного становища, нема найменшої ріжнці між Київською Церквою і другими Православними Церквами.

Що-ж про справу говорить наш Владика? Недовно ми він відіч в ШІ-каго і там він ось так сказав про канонічність не-становище Київської Церкви в відношенню до других Православних Церков: "Наша Українська Автокефальна Православна Церква є канонічна в розумінню канонів київських з 1921 року, але не є канонічна в розумінню канонів Все ленської Церкви". Значить, що в канонічній київській канони є відмінні від канонів Вселенської Церкви, бо інакше канонічність на основі київських канонів булаб такою канонічність а на основі старих канонів.

Дальше єпископ сказав так: "Автокефальна Церква не є в єдності з другими Православними Церквами і та відірваність від Церкви — відірваність, через те, що Владика, рідився піддатися під покров царгородського патріярха, навязав з ним в той спосіб канонічні зносини і так ввєсти нашу Церкву навад-д-самоса в єдність з другими православними Церквами. Аб, інакше словами, єпископ заперечив, що між нашою (Додічення на стр. 16).

